

R.1 | Tadlar

A | Abilitads da basa

1. Las scolaras ed ils scolars san percepir, ordinar e cumparegliar tuns, silbas, ramurs, suns e vuschs. Els san activar ed engrondir lur stgazi da plets receptiv.		renviaments
R.1.A.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	a » san drizzar l'attenziun sin persunas che discurren e sin quai che vegn ditg.	
	b » san identifitgar tuns, ramurs sco era rimas, silbas e singuls suns.	
	c » san interpretar il tun da la vusch en il context (p. ex. volumen, tempo, autezza da la vusch).	
	d » san identifitgar differents suns e combinaziuns da suns, als localisar en il pled (sun inicial, sun amez il pled, sun final) e cumparegliar cun experientschas da l'emprima lingua. » chapeschan plets e formulaziuns che vegnan duvrads en situaziuns famigliaras e san uschia engrondir lur stgazi da plets receptiv.	DR.1.B.1.a
2	e » san interpretar en la situaziun meds nunverbals (p. ex. gestic, mimica, posiziun dal corp) e meds paraverbals (p. ex. l'intunaziun da la vusch, fluss da la lingua). » disponan da la perseveranza necessaria per suandar in text auditiv pli lung.	DR.1.B.1.a
	f » san valitar las emoziuns da la persuna che discorra, era sut cundiziuns pli difficilas (p. ex. canera e plirs pledaders). » chapeschan plets e formulaziuns en differentas situaziuns e san uschia engrondir lur stgazi da plets receptiv.	DR.1.B.1.d
3	g » san percepir e distinguer differents registers da lingua (p. ex. linguas dal fatg, linguas da giuvenils, linguas dal sport).	
	h » chapeschan plets e formulaziuns en differentas situaziuns, als san attribuir a registers da lingua ed uschia differenziar lur stgazi da plets receptiv.	

R.1

B

Tadlar

Chapir texts monologics

1. Las scolaras ed ils scolars san prender ora infurmaziuns da texts auditivs.			renviaments
R.1.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...			
1	a	» san chapir ed exequir simplas instrucziuns ed explicaziuns (p. ex. en expressiuns dal mintgadi, en decurs quotidian). » san producir insatge adattà tar il text tadlà (p. ex. disegnar in maletg intern, modellar insatge, preschentar a moda ludica).	
	b	» san raquintar tge ch'els han udi da texts auditivs (p. ex. raquintaziun prelegida, tema dal fatg raquintà, cudesch da maletgs, versets). » san suandar l'acziun d'ina simpla raquintaziun.	
	c	» chapeschan messadis ed explicaziuns e san exequir instrucziuns. » san suandar in curt text auditiv (p. ex. raquintaziun) fin a la fin e san rapportar davart il cuntegn. » san eruir cun dumondas singuls plets e formulaziuns dal text auditiv ed uschia engrondir lur stgazi da plets receptiv.	DR.1.B.1.c LE2GR.1.B.1.c
	d	» disponan d'ina chapientscha globala envers differents texts auditivs (p. ex. raquintaziun, poesia, text da diever, instrucziun da diever, decleraziun). » chapeschan infurmaziuns impurtantas da messadis (p. ex. infurmaziuns telefonicas, communicaziun tras l'autpledader). » san eruir la muntada da plets nunenconuschents e simpels or dal context.	DR.1.B.1.b DR.1.B.1.c
2	e	» san sa preparar sin in text auditiv (p. ex. entras activar la presavida u entras leger las dumondas dal text auditiv avant che tadlar). » san suandar texts auditivs, eruir infurmaziuns evidentas e giugar curtas scenas (d'ina istorgia auditiva).	DR.1.B.1.b DR.1.B.1.c DR.1.B.1.d LE2GR.1.B.1.b
	f	» chapeschan cun agid impurtantas infurmaziuns (era implicitas) d'in text auditiv (p. ex. rapport, referat, gieu auditiv) e las san reproducir. » chapeschan il cuntegn essenzial da decleraziuns e rapports, al san nudar e visualisar (p. ex. mindmap, diagram). » san eruir la muntada da plets nunenconuschents cun agid dal context, cun agid da dumondas u cun guardar suenter (p. ex. en dicziunaris, cudeschs dal fatg, internet) per uschia engrondir lur stgazi da plets receptiv.	DR.1.B.1.d DR.1.B.1.e
3	g	» chapeschan e san exequir instrucziuns pli complexas e cun pliras parts. » san suandar il cuntegn da tocs da teater pli lungs, da films, gieus auditivs e emissiuns. » san eruir cun dumondas la muntada da plets nunenconuschents u l'eruir cun agid da meds auxiliars adattads e san uschia differenziar lur stgazi da plets receptiv.	LE2GR.1.B.1.e
	h	» san eruir largias d'infurmaziuns (p.ex. tar in referat, tar in'emissiun da televisiun) independentamain, cun agid da dumondas u cun agid da meds adattads. » disponan d'ina chapientscha precisa da differents texts auditivs per savair resumir il pli impurtant (p.ex. rapport, referat, toc da teater).	

R.1 | Tadlar

C | Chapir texts dialogics

1. Las scolaras ed ils scolars san suandar discurs e mussar lur attenziun.		renviaments
R.1.C.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	a	» san suandar in discurs famigliar e mussar lur participaziun activa.
	b	» san suandar discurs e mussar lur participaziun activa a moda nonverbala (p. ex. mimica, lingua dal corp), paraverbala (p. ex. intunaziun) e verbala (cun plects). » san memorisar cuntegns impurtants d'in discurs. » san sa participar ad in discurs e san per gronda part resguardar las reglas da discurs correspondentas (p. ex. tadlar cun attenziun, laschar discurren a fin).
	c	» san percepir l'atmosfera en situaziuns da communicaziun famigliaras (p. ex. offensiun emoziunala, consternaziun, ravgia, gritta, plaschair). » san suandar contribuziuns da discurs e memorisar l'impurtant. » san dumandar suenter, sch'els n'han betg chapì insatge en il discurs.
2	d	» san mantegnair l'attenziun en in discurs pli lung e s'integrar a moda adattada. » chapeschan discurs pli lungs uschè bain, ch'els san resumar lur cuntegn.
	e	» san suandar differents discurs pli lungs e mussar lur participaziun activa a moda nonverbala, paraverbala e verbala (tadlar cun attenziun). » san valitar situaziuns da communicaziun famigliaras, las intenziuns dals pledaders e l'effect emoziunal dal tadlà. » san tschentar dumondas precisas en discurs, sch'els vulan savair insatge a moda pli exacta. Els san uschia engrondir lur stgazi da plects. » san sa participar ad in discurs e resguardar per gronda part las reglas da discurs correspondentas (p. ex. tadlar cun attenziun, laschar discurren a fin).
	f	» san valitar il cumportament da discurs dals auters en situaziuns, nua ch'i vala da chattar in consens u en situaziuns da conflict e reagir a moda adequata.
3	g	» san valitar en discussiuns u debattas pli lungas il cumportament e la strategia da discurs dals auters e san reagir a moda adattada cun atgnas contribuziuns. » san tschentar dumondas precisas en discurs per pretender in'argumentaziun. » san s'adattar a la persuna e la situaziun en in discurs cun personas nunenconuschantas e percepir differentas infurmaziuns u pretensiuns (p. ex. discurs da preschentaziun, fufagnadi).
	h	» san percepir las atgnas emoziuns e quellas dals auters en situaziuns da conflict e las tematisar en il discurs. » san resumar differentas contribuziuns da discurs, uschia ch'ils elements essenzials da l'entir discurs vegnan pli clers. » san integrar a moda cunscenta signals nonverbals e paraverbals per far valair l'atgna intenziun.

R.1

Tadlar

D

Reflexiun davart il cumportament da tadlar

1. Las scolaras ed ils scolars san reflectar lur cumportament ed interess da tadlar.		renviaments
R.1.D.1	Las scolaras ed ils scolars ...	
1	a » san sa barattar cun instrucziun e cun agid da dumondas concretas davart il raquintà. » san sa barattar davart in discurs e lur cumportament da discurs cun agid da dumondas concretas.	
2	b » san identifitgar facturs da disturbi en ina situaziun da discurs ed als resguardar durant il tadlar (p. ex. canera, pronunzia malarticulada).	
	c » san cun agid da dumondas directivas descriver tge strategias da tadlar ch'els applitgeschan per chapir il tatlà (p.ex. tadlar in text en purziuns, leger la dumondas avant il tadlar). » san cun agid sa barattar davart l'effect ch'ina contribuziun da discurs ha sin els.	LE2GR.1.B.1.a
3	d » san valitar cun agid da dumondas l'atgna chapientscha ed il cuntegn. » san cun agid da dumondas descriver nua ch'igl ha dà problems durant il tadlar e co ch'els pon adattar lur strategias dal tadlar (p. ex. far notizias). » san cun sustegn descriver tge che po facilitar il tadlar (p. ex. sa preparar en connex cun il tema, cun la persuna u cun la situaziun da discurs, dumandar suenter). » san cun instrucziun reflectar l'agen cumportament da tadlar per trair conclusiuns per il proxim discurs.	LE2GR.1.B.1.d
	e » san reflectar co ch'els han chapì in text auditiv, in film u ina contribuziun da discurs e tge infurmaziuns ch'èn spezialmain relevantas per cuntanscher lur finamira. » san confirmar lur chapientscha davart ina contribuziun da discurs. » san reflectar davart l'expressivitat differenta dad arguments preschentads.	